

opusdei.org

Missatge del Papa Francesc per a la 31a Jornada Mundial del Malalt 2023

Us oferim el missatge del Sant Pare per a la 31a Jornada Mundial del Malalt 2023, memòria litúrgica de la Mare de Déu de Lourdes, amb el lema: «Ocupa't d'ell». La compassió com a exercici sinodal de curació.

07/02/2023

MISSATGE DEL SANT PARE FRANCESC PER A LA

XXXI JORNADA MUNDIAL DEL MALALT

***«Ocupa't d'ell». La compassió com
a exercici sinodal de curació***

*Benvolguts germans i benvolgudes
germanes,*

La malaltia forma part de la nostra experiència humana. Però, si es viu en l'aïllament i en l'abandonament, si no va acompanyada de la cura i de la compassió, pot arribar a ser inhumana. Quan *caminem junts*, és normal que algú se senti malament, que s'hagi d'aturar a causa del cansament o per algun contratemps. És aquí, en aquests moments, quan podem veure com estem caminant: si realment *caminem junts*, o si anem pel mateix camí, però cadascú ho fa pel seu compte, vetllant pels seus

interessos i deixant que els altres “se les arreglin”. Per això, en aquesta XXXI Jornada Mundial del Malalt, en ple camí sinodal, us convido a reflexionar sobre el fet que és precisament a través de l'experiència de la fragilitat i de la malaltia que podem aprendre a caminar junts segons l'estil de Déu, que és proximitat, compassió i tendresa.

Al llibre del profeta Ezequiel, en un gran oracle que constitueix un dels punts culminants de tota la Revelació, el Senyor diu així: «Jo mateix pasturaré les meves ovelles i jo mateix les duré a reposar —oracle del Senyor—. Buscaré l'ovella perduda, recolliré l'esgarriada, embenaré la que s'havia trencat la pota i restabliré la malalta [...]. Pasturaré amb justícia el meu ramat» (34,15-16). L'experiència de la pèrdua, de la malaltia i de la debilitat formen part del nostre camí d'una manera natural, no ens exclouen del

poble de Déu; al contrari, ens porten al centre de l'atenció del Senyor, que és Pare i no vol perdre cap dels seus fills pel camí. Es tracta, per tant, d'aprendre d'Ell per ser veritablement una comunitat que camina unida, capaç de no deixar-se encomanar per la cultura de l'evasiva.

L'Encíclica *Fratelli tutti*, com ja sabeu, proposa una lectura actualitzada de la paràbola del bon samarità. La vaig escollir com a eix, com a punt d'inflexió, per poder sortir de les “ombres d'un món tancat” i pensar i generar un món obert (cf. núm. 56). De fet, hi ha una connexió profunda entre aquesta paràbola de Jesús i les múltiples formes en què avui es nega la fraternitat. En particular, el fet que la persona colpejada i desposseïda sigui *abandonada* a la vora del camí, representa la condició en què es deixa molts dels nostres germans i

germanes quan estan més necessitats d'ajuda. No és fàcil distingir quines agressions contra la vida i la seva dignitat procedeixen de causes naturals i quines, en canvi, provenen de la injustícia i la violència. En realitat, el grau de les desigualtats i la prevalença dels interessos d'uns quants ja afecten tots els entorns humans, fins al punt que és difícil considerar qualsevol experiència com a “natural”. Tot sofriment té lloc en una “cultura” i en mig de les seves contradiccions.

Tanmateix, el que importa aquí és reconèixer la condició de solitud, d'abandonament. Es tracta d'una atrocitat que es pot superar abans que qualsevol altra injustícia, perquè, com ens diu la paràbola, tot el que es necessita per eliminar-la és un moment d'atenció, el moviment interior de la compassió. Dos transeünts, considerats religiosos, veuen el ferit i no s'aturen. El tercer,

en canvi, un samarità, objecte de menyspreu, va sentir compassió i es va fer càrrec d'aquell foraster que hi havia al camí, i el va tractar com a un germà. Obrant d'aquesta manera, sense si tan sols pensar-ho, va canviar les coses, va generar un món més fratern.

Germans, germanes, no estem mai preparats per a la malaltia. I, sovint, ni tan sols per admetre que l'edat avança. Tenim por de la vulnerabilitat i la cultura omnipresent del mercat ens empeny a negar-la. No hi ha lloc per a la fragilitat. I, d'aquesta manera, el mal, quan irromp i ens assalta, ens deixa atordits. Llavors, pot passar que els altres ens abandonin, o que ens sembli que els hem d'abandonar, per no ser una càrrega per a ells. Així comença la solitud, i ens enverina el sentiment amarg d'una injustícia, pel qual fins i tot el Cel sembla que es tanqui. De fet, ens costa estar en pau

amb Déu quan s'arruïna la nostra relació amb els altres i amb nosaltres mateixos. Per això és tan important que tota l'Església, també pel que fa a la malaltia, es confronti amb l'exemple evangèlic del bon samarità, perquè s'arribi a convertir en un autèntic "hospital de campanya". La seva missió, sobretot en les circumstàncies històriques que travessem, s'expressa, de fet, en l'exercici de la cura. Tots som fràgils i vulnerables; tots necessitem aquesta atenció compassiva, que sap aturar-se, apropar-se, curar i aixecar. La situació dels malalts és, per tant, una crida que interromp la indiferència i frena el pas dels qui avancen com si no tinguessin germanes i germans.

La Jornada Mundial del Malalt, en efecte, no només convida a la pregària i a la proximitat amb els que pateixen. També té per objectiu sensibilitzar el poble de Déu, les institucions sanitàries i la societat

civil sobre una nova manera d'avançar junts. La profecia d'Ezequiel, citada al principi, conté un judici molt dur sobre les prioritats dels qui exerceixen el poder econòmic, cultural i de govern sobre el poble: «Vosaltres, en canvi, us alimenteu de la seva llet, us vestiu amb la seva llana, mateu les ovelles més grasses, però no pastureu el ramat. En comptes d'enrobustir les ovelles febles, curar les malaltes, embenar les que s'han trencat la pota, recollir les dispersades i buscar les que s'han perdut, domineu les ovelles amb violència i amb brutalitat» (34, 3-4). La Paraula de Déu és sempre il·luminadora i actual. No només en la seva denúncia, sinó també en la seva proposta. De fet, la conclusió de la paràbola del bon samarità ens suggereix com l'exercici de la fraternitat, iniciat per una trobada de tu a tu, es pot estendre a una cura organitzada. La posada, l'hostaler, els diners, la promesa de

mantenir-se mútuament informats (cf. *Lc* 10, 34-35): tot això ens fa pensar en el ministeri dels sacerdots; en la labor dels agents sanitaris i socials; en el compromís dels familiars i dels voluntaris, gràcies als quals, cada dia, arreu del món, el bé s'oposa al mal.

Els anys de la pandèmia han augmentat el nostre sentiment de gratitud cap als qui treballen cada dia per la salut i la recerca. Però, d'una tragèdia col·lectiva tan gran, no n'hi ha prou amb sortir a honrar uns herois. La covid-19 va sotmetre a una dura prova aquesta gran xarxa de capacitats i de solidaritat, i va mostrar els límits estructurals dels sistemes de benestar actuals. Per tant, cal que la gratitud estigui acompanyada d'una cerca activa, a cada país, d'estratègies i de recursos, perquè a tots els éssers humans se'ls garanteixi l'accés a l'assistència i el dret fonamental a la salut.

«Ocupa't d'ell» (Lc 10, 35) és la recomanació del samarità a l'hostaler. Jesús ens ho repeteix també a cadascun de nosaltres, i al final ens exhorta: «Ves, i tu fes igual». Com vaig subratllar a *Fratelli tutti*, «la paràbola ens mostra amb quines iniciatives es pot refer una comunitat a partir d'homes i dones que fan seva la fragilitat dels altres, que no deixen que s'erigeixi una societat d'exclusió, sinó que es fan proïsme i aixequen i rehabiliten el caigut, perquè el bé sigui comú» (núm. 67). En realitat, «hem estat fets per a la plenitud que només s'aconsegueix en l'amor. No és una opció possible viure indiferents davant el dolor» (núm. 68).

L'11 de febrer del 2023, mirem també el Santuari de Lourdes com una profecia, una lliçó que s'encomana a l'Església al cor de la modernitat. No només val el que funciona, ni compten només els que produeixen.

Les persones malaltes són al centre del poble de Déu, que avança amb ells com a profecia d'una humanitat en què tothom és valuós i ningú no ha de ser descartat.

Encomano a la intercessió de Maria, Salut dels malalts, cadascú de vosaltres que estigueu malalts; els qui s'encarreguen d'atendre'ls —en l'àmbit de la família, amb el seu treball, en la recerca o en el voluntariat—, i els qui estan compromesos a forjar vincles personals, eclesials i civils de fraternitat. A tots us envio cordialment la meva Benedicció Apostòlica.

Roma, Sant Joan del Laterà, 10 de gener de 2023

Francesc

© Copyright - Libreria Editrice
Vaticana

.....

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca/article/missatge-papa-francesc-jornada-mundial-del-malalt-2023/> (28/03/2026)